Mairg nach taithigh go teagh ríogh

[McKenna, L.: *Aithdioghluim Dána* (Irish Texts Society, vols 37, 40, 1939/40), poem 67]

Diarmuid Ó Cobhthaigh cct.

1 Mairg nach taithigh go teagh ríogh,
teagh cúirte choisgeas eissíodh;
do mhaithfeadh cóir chneadh ndoiligh
dóibh ’s an teagh do thathoighidh.

2 Nár dhúinn diultadh a fhleidhe
rí fíre as fhearr áiridhe;
fleadh re a hibhe uaidh nach áil
ó chridhe fuair a foráil.

3 An toisg le dtáinig a-le
ceann síodha na sé líne,
ar mbeith réidh fa chrú an chroidhe,
a-nú féin do féadfoidhe.

4 Tuar báis an bhearn do réidhigh
- d’fhior iuil nír eol soidhéinimh;
téid i ndiamhair chridhe i gcrois
dá fhine d’iarraidh eolais.

5 Fiu an turchairthe thug an mhuir
usa a-chách cosg an anfuidh
tonn bháidh ós chaladh croidhe
do dháil taradh trócaire.

6 Gér bheart cháis cead a ghoine
thug Dia do dhruim ionmhaine,
rí dá thoil re crann do char
troigh do bharr ar a bhronnadh.

7 Sé líne leighistear dhi
luibh far fearadh fuil chíche;
luibh shídh do-cháidh rer gcneadhaibh
le sín ngráidh ar ngeineamhain.

8 Rí leinb is leis do cuireadh
líon seilge sé dteaghluigheadh;
gur cuireadh leanb uainn fa fhiodh
do-chuaidh ar sealg ag síneadh.

9 Ceangal sídh ar son a gaoil
guais d’óigh más obair dhíomhaoin

clann ríogh d’oigidh a n-athar,
gníomh rer dhoiligh dealachadh.

10 D’fhuil Ádhaimh d’éis a ndearna
ní fríoth leis luach oileamhna,
do nós chloinne ar badh cáir cion
dá láimh ’n-ar gcoinne cuirthior.

11 Cidh beart doiligh díol a chneadh
bean ghaoil do ghabh ler ndídean;
téid ag óigh ar a hoidhre
nach léig cóir go comhairle.

12 Braithtear sealg ’n-a seilg chosmhail
sé slóigh as é an fiadhachsoin;
cú sealga an oinigh nír fhill
learga an troighigh gur thimchill.

13 Gan liaigh do leigheas a ghon
an treas lá - lór d’iongnadh! -
mar do bhí ar iocht an oinigh
rí ón fhiort dar n-ionnsoighidh.

14 Sgéal iongnadh d’fhior a chneidhe
sé slóigh d’iomchar d’éineire;
trom n-ualaigh an croidhe i gcrann
oire dob uamhain d’fhulang.

15 Fada a chairde im chóir a ghon,
biaidh lá bhus lór do bhaoghal,
baoghlach fós cóir na gcroidhe;
ní tós lóin as líonmhuire.

16 Fuair le a roinn ríoghacht nimhe
cnú bheo bháitheas th’oirbhire;
do-bhir bean do bheith ’n-a bhun
do theagh ar bhreith do bhiodhbhadh.

17 Fuilngidh dar ngrádh guin a bhonn
luibh leighis ar lot rothrom;
neimh chneadh t’oidhir ar fhéaghadh
fear oinigh do fhuiléangadh.

18 Coill díona as díon na n-uile
maith dhóibh dlús na fiodhbhuidhe;
do choill ghrás i ndaingne ag dul
go bhfailghe fás na faladh.

19 Lot dá n-uair nír éigean sin

leanb Dé le díoghrais n-oinigh;
a linn lúidh gur fhear t’oidhir
nír gheabh ga dhúil dheaghoinigh.

20 Cosmhail sin re sín dturaidh
fearthoin nach fáth urdhubhaidh
do theilg áladh an deilg dhuinn
a bhádhadh fat fheirg d’éantuinn.

21 Trom an toradh tháinig dhe
crann saortha na sé líne;
do bhí ar gcoill gan chrann dtoraidh
i mbarr croinn gur chlaonabhair.

22 San chruth chéadna cuirthear sibh
réim do luit i ló t’oighidh
goin do bhí ar chrois id chridhe
sí a-nois muna neimhnighe.

23 Ádhamh féin fréamh an cheana
fuair síodh ar son t’oigheadha;
más fear faghla as treise as-tigh
tarla meise dod mhuinntir.

24 Breith ainiuil nír iongnadh dhe
raon dearg i ndeoigh na sleighe;
rug doimhne an chroinn ’n-a chridhe
chloinn t’oidhre ar an áiridhe.

25 Crann díona rer doirteadh t’fhuil
mór as fhiu an t-éanchrann fosgaidh;
i mbarr croinn na ndealg ndomhain
t’fhearg ód chloinn do chongbhabhair.

26 Do ghealluis dí díon a gaoil
Muire ógh - dob fhiu a cumaoin;
íoc t’álaidh dhóibh má dhleaghair
slánaigh le hóigh t’oileamhain.

27 Cóir ’n-a fhuil an n-iarrfaidh sibh
leanb do thuit re taom n-oinigh
eite lúidh fheirge t’oidhir?
teilge do dhúil deaghoinigh.

28 An toisg le dtáinig do nimh
tug seal le seilg a chinidh
leanb tre choill ndealg ’n-a dheaghaidh,
sealg i mbroinn do bhraitheabhair.

29 Fada as-teach i dtaobh t’eidhir
fríoth leis lorg dar bhfóiridhin;
ós de thárraidh coimhdhe cáigh
doimhne an álaidh nír fholáir.

30 Dá bhfuasgladh féachaidh a-nall
do-chí a ghaol i nglas gobhann;
tre ghloin ngráidh do-chí a gcabhair
rí ’s a bháidh re a bhiodhbhadhaibh.

31 D’iongantaibh airdríogh nimhe
goin chíche im chás n-ainbhfine;
rí nimhe nír chóir gan chloinn
ó chridhe do fhóir oruinn.

32 Rí gan agra éarca a ghon
ar ghaol bhfuar cá fearr téaghadh?
mian gaoil díothladh a dhiomdha
[i ndíothrabh taoibh] tighiorna.

33 A mhac samhla so d’eineach
cia an rí ó n-uair impidheach?
ní as ar cheil an troigheach tinn
do-bheir don oineach uirrim.

34 Maith do thuill ar dtriall do nimh
sé líne do luach aisdir;
tug ó chridhe i n-am éigne
sidhe i gcrann dar gcoimhéidne.

35 I measg bhiodhbhadh do bhí ar fhleidh
rí an bheatha - fa beart shuaichnidh;
sleagh san chridhe uaidh fholchar
fuair fhine ar an éanorchar.

36 Táinig ris a ró toile
leanbh Dé ar ndul dar n-ionghaire;
rí ag guin a throighigh fa a thréad
doiligh do chuir le a gcoimhéad.

37 Fiu an macsoin maitheamh ar locht
clann bhuadha nar bhearn t’óghacht;
ceilt chóire na gcneadh gcroidhe
ret óighe is eadh altoighe.

38 Beag dtarbha tagra a chána,
goin chíogha is cairt shíothchána,
fa láimh ríogh do réidhigh roinn
gach gníomh dar éirigh eadroinn.

39 Mór na tiodhlaigthe thug dhi
a n-agháil gérbh fhiu Muire
- bean ríogh nír chóir gan choibhche -
ar ndíon ar óigh d’éanoidhre.

40 Dá ghrás féin ní fada rug
neimh chneadh far chneasda dearmud;
neimh ghon ler fhóir an uile
cóir an col trer gcomhdhuine.